

Studieplan 2004/2005

210500 Masterstudium i helse- og sosialfaglig arbeid (kull 2004/2006)

Fordypning/spesialisering

I den individuelle læreplanen må valg av valgfrie moduler begrunnes i forhold til den kompetanseprofil vedkommende ønsker, sett i sammenheng med de øvrige moduler og valg av emne for masteroppgaven. Minst en av de valgfrie modulene må temamessig henge sammen med tema for masteroppgaven. Valgfrie moduler blir vurdert og godkjent av studieleder, slik at studenten har ankerett til avdelingsstyret ved avslag. Denne ordningen åpner muligheten for at studentene kan studere et semester ved en annen institusjon, samtidig som vi gjennom den individuelle vurderingen sikrer at studenten får en rimelig progresjon og fordypning i studiet.

Opptakskrav

Bachelorgrad eller tilsvarende

Personer med 3-årig høgskoleutdanning som vernepleier, barnevernpedagog eller sosionom er primær målgruppe, og opptakskravet er at en har slik godkjent utdanning. Personer med annen relevant bakgrunn (førskolelærer, lærer, sykepleier) kan tas opp etter individuell vurdering.

De som har videreutdanning utover bachelornivå, kan søke om å få godkjent denne som deler av masterstudiet. I vurderingen av slike søknader vil den aktuelle videreutdanningen bli vurdert i forhold til Masterutdanningen ut fra faglig relevans, faglig nivå og overlapp i moduler.

Anbefalte forkunnskaper

Det stilles ikke krav om praksis for opptak ved studiet, men praksiserfaring tillegges vekt ved opptak til studiet.

Undervisnings- og læringsmetode

I forbindelse med søknaden på studiet bes studenten skissere et faglig interesseområde sett i forhold til valgfrie moduler og arbeid med masteroppgave. Dette følges opp ved studiestart da studentene skal utarbeide individuelle læreplaner. Det tilbys individuell veiledning i forbindelse med utarbeidelsen av

individuelle læreplaner. I læreplanen skal studenten synliggjøre og begrunne hvordan vedkommende planlegger sin egen studieprogresjon.. Ønsket valg av valgfrie moduler med begrunnelse skal framgå av læreplanen. I læreplanen skal studentene også skissere et ønsket opplegg for en masteroppgave. Hensikten med det siste er å sikre at vedkommende ønsker å skrive om et emne hvor han/hun kan få kompetent veiledning ved HiL. Men enda viktigere er det å sikre at studenten allerede fra starten arbeider målbevisst for å bygge opp kompetanse til oppgaven og den fordypning som her kreves, og også at en kan komme i gang med arbeidet så tidlig at det blir realistisk å følge normert studieplan.

Læreplanen godkjennes av studieleder som både vurderer denne ut fra hensynet til å sikre faglig progresjon, men også i forhold til om HiLs rammebetingelser og konkrete fagtilbud står i forhold til studentens mål og ønsker.

En godkjent læreplan danner utgangspunktet for en kontrakt mellom studenten og høgskolen.

Studiet er ment tilrettelagt så fleksibelt at det kan tas både som deltidsstudium over lengre tid, og som heltidsstudium over to år. Siden studiet er modulbasert, kan studentene ta ulike deler i ulikt tempo. Skillet mellom deltids- og heltidsstudier vil være fleksibelt, slik at det er mulig å veksle mellom dem ved å ta noen deler på fulltid og andre over lengre tid. Undervisning vil derfor bli organisert i samlinger som er tilgjengelige både for heltids- og deltidsstudenter. Dessuten vil en vesentlig del av kommunikasjonen mellom høgskolen/ lærerne og studentene skje via nett for begge studentkategoriene.

Eksamen

Skrijving av essay på en avgrenset problemstilling innenfor de respektive modulenes temaområde blir en gjennomgående eksamensform i modulene. Essayene skal normalt basere seg på bruk av empiri enten hentet fra egen praksis eller gjennom innsamling av data. Problemstilling skal godkjennes av studieleder og sammenheng mellom valgt problemstilling og studentens fordypningsområde skal her særlig vektlegges. Essayene skal normalt ha et omfang på 10-15 sider.

Det vil på modulene også bli lagt inn arbeidskrav som inngår i evalueringen i den forstand at disse forutsettes godkjent for å kunne gå opp til eksamen. Se for øvrig evalueringspunkt på hver modul. Oppgavene evalueres med karakterer (A-F).

Den helt sentrale evalueringsformen i studiet er masteroppgaven. Arbeidet med oppgaven utgjør 45 studiepoeng i masterstudiet. Det åpnes for at studenter kan samarbeide om masteroppgaven. Dette forutsetter i så fall at arbeidsomfanget for den enkelte tilsvarende samme nivå som om oppgaven ble løst individuelt. Oppgaven evalueres av en bedømmelseskomite på 3 medlemmer, hvorav minst 2 skal være eksterne, og skal også forsvares muntlig og evalueres samlet i Muntlig samleeksamen (se neste pkt.).

Det avvikles en individuell avsluttende muntlig samleeksamen hvor bedømmelseskomiteen på masteroppgaven utgjør sensoratet. I den muntlige samleeksamen skal studenten:

- holde et foredrag over 2 selvvalgte problemstillinger fra 2 av modulene (essayene eller annet arbeid som ble utført i modulen). Essayene (eller andre produkter) skal være tilgjengelig for komiteen 2 uker før muntlig eksamen. Emnevalgene må stå i forhold til studentenes læreplan og kan også kobles mot temavalg/problemstillinger i masteroppgaven.
- forsvare masteroppgaven

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Det gis en samlet karakter for masteroppgave og muntlig samleeksamen etter karakterskalaen A-F.

Forskrift om eksamen ved Høgskolen i Lillehammer av 27. mars 2003 ligger til grunn for eksamensavviklingen i masterstudiet.

Utenlandsopphold

Emner tatt i utlandet kan godkjennes.

Heltid/ deltid

Heltid

Studielengde

2 år

Grad/ kompetanse

Masterstudium

Opptak

Lokalt opptak

Kull

2004/2006

Godkjenningsorgan

Utdannings- og forskningsdepartementet (UFD), brev av

Struktur/emneoppbygging - Masterstudium i helse- og sosialfaglig arbeid

Kode	Emnets navn	SP.	O/V *)	Studiepoeng pr. semester				
				S1(H)	S2(V)	S3(H)	S4(V)	
IVITFORSK	Vitenskapsteori og forskningsmetode (MBU/MVP)	15	O	15				
MBUA2	Perspektiver på oppvekst og sosialisering	15	O	15				
MBUA3	Perspektiver på arbeid med utsatte barn, unge og deres familier	15	O			15		
MBUB1	Kommunikasjon, samhandling og relasjonsarbeid	15	V			15		
MBUB2	Forebyggende arbeid med utsatte barn, unge og deres familier	15	V			15		
MBUB3	Funksjonshemmede barn, unge og deres familier	15	V			15		
MBUB4	Barnevernsfaglig utredningsarbeid	15	V			15		
MBUMASTER	Masteroppgave i helse- og sosialfaglig arbeid med barn, unge og deres familier - MBU	45	O				15	30
Sum:				30	30	30	30	

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Emneoversikt

1VITFORSK Vitenskapsteori og forskningsmetode (MBU/MVP)

Navn:

Vitenskapsteori og forskningsmetode (MBU/MVP)

Kode:

1VITFORSK

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Emnet omfatter vitenskapsteori og forskningsmetoder. Den delen som omhandler forskningsmetode er en videreføring fra bachelornivå spesielt når det gjelder det vitenskapsfilosofiske grunnlaget for kvalitative og kvantitative metoder. Undervisningen i forskningsmetode vil bli fulgt opp i seminarer knyttet til arbeidet med masteroppgaven.

I vitenskapsteorien vil undervisningen i de ulike vitenskapsteoretiske posisjonene bli knyttet til forklaringsmodeller, menneske- og samfunnssyn og til diskusjonen om skillet mellom ulike vitenskaper. Nyanseringer og mellomposisjoner vil bli vektlagt ved å knytte undervisningen til historiske og aktuelle vitenskapsteoretiske debatter. Hovedvekten vil bli lagt på debattene innenfor samfunnsvitenskap, og spesielt på dem som har relevans for helse- og sosialfaglig arbeid og forskning.

Den delen som omhandler vitenskapelige metoder inkluderer både kvantitative og kvalitative metoder. Grunnlaget for metodene, den praktiske anvendelsen og etikken knyttet til dem vil være sentrale elementer i undervisningen. Det blir lagt vekt på å vise hvordan metodene brukes både i forskning og i profesjonelt arbeid. Disse metodene vil også være grunnlag for arbeid med masteroppgaven, og de vil bli fulgt opp i egne seminarer senere i studiet.

Læringsutbytte:

Vitenskapsteori og vitenskapelige metoder skal gi innsikt i vitenskapens filosofiske grunnlag og metoder som er nødvendig for et høyere grads studium.

Målsettingen er at studentene skal utvikle forståelse for vitenskapelig kunnskap slik at de kan vurdere kvaliteten på kunnskapen, hvilke muligheter og begrensninger den har, og hvordan den kan anvendes i konkrete situasjoner. Det siste punktet krever at det oppøves fortrolighet med både kvantitative og kvalitative forskningsmetoder.

Innenfor vitenskapsteorien skal studentene tilegne seg kunnskap om de sentrale vitenskapsteoretiske grunnposisjoner som empirisme, rasjonalisme, hermeneutikk, fenomenologi, kritisk teori og konstruktivisme. Studentene skal oppøve etisk bevissthet i forhold til bruk av vitenskapelig kunnskap og metoder, og i forhold til ulike brukergrupper.

Undervisnings- og læringsmetode:

Arbeidsformene i modulen er en kombinasjon av forelesninger og arbeid med essay og forskningsdesign individuelt og i grupper. Det vil også bli gitt veiledning individuelt og gruppevis i forbindelse med studentarbeidene.

Emneier:

Emne er obligatorisk for:

Obligatorisk emne på Masterstudium i helse- og sosialfaglig arbeid med barn, unge og deres familier - MBU og Masterstudium i Velferdspolitik - MVP.

Arbeidskrav:

I løpet av kurset skal studentene skrive et essay om en vitenskapsteoretisk problemstilling.

Som arbeidskrav skal studentene lage en forskningsdesign for en mulig masteroppgave. Dette arbeidskravet må være godkjent før en kan gå opp til eksamen.

Eksamensform:

Som avslutning på emnet blir det avholdt en 4-timers eksamen der studentene prøves i kvantitativ metode.

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

Fullført bachelorgrad eller tilsvarende.

Sensorordning:

Semester:

Høst

Heltid/ deltid:

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Antall studenter:

80

Godkjenningsorgan:

Studieutvalget

Undervisningsspråk:

Level of course:

MBUA2 Perspektiver på oppvekst og sosialisering

Navn:

Perspektiver på oppvekst og sosialisering

Kode:

MBUA2

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

I modulen vil det bli lagt vekt på ulike teoretiske perspektiver som anvendes i studiet av barn og unge. Ett viktig perspektiv er de utviklingspsykologiske teoriene som vektlegger modning og utvikling, og hvilken betydning relasjonen til andre har på ulike arenaer som familie, barnehage og skole. En annen viktig tilnærming som vil bli vektlagt er ulike konstruktivistiske forståelser av barn og unges utvikling sett i forhold til de miljøbetingelser de vokser opp i. Atferdsorienterte og pedagogiske perspektiver som vektlegger læring, er også sentrale tilnærminger til forståelse av barn og ungdom.

I tillegg vil en vektlegge mer sosiologisk anlagte perspektiver som vektlegger institusjonaliseringen av barndom og ungdom, samfunnsmessig posisjon, kulturell virksomhet og barn og unges egen kompetanse og mestring. Disse ulike perspektivene er dels supplerende, dels motstridende. En grunnleggende og helhetlig forståelse av barn og unge, oppvekstmiljø og levekår, fordrer at de ulike teoretiske perspektivene settes i sammenheng og brukes i fortolkninger av empirisk kunnskap om barn og unge. Dermed kan de teoretiske forståelsene gjøres relevante i forhold til de faglige debattene om hvordan barn og unges utvikling, oppvekstmiljø og levekår skal forstås, og på den måten danne et fundament for kvalifiserte faglige oppfatninger av barn og unges samhandling og situasjon på de sentrale oppvekstarenaene som familie, barnehage, skole, skolefritidsordning og fritid.

Læringsutbytte:

Målet med Oppvekst og sosialisering er at studentene skal tilegne seg en fordypet innsikt i barn og unges sosialisering, oppvekstmiljø og levekår. Det betyr at de ikke bare skal kjenne til de sentrale psykologiske, pedagogiske og sosiologiske teoriene om barn og unges utvikling, men de skal også oppøve ferdighet i å relatere de ulike teoriene til hverandre og gjøre dem relevante i forhold til problemstillinger hentet fra praksis. I tillegg skal studentene tilegne seg empirisk kunnskap om oppvekstmiljø og levekår, og oppøve ferdigheter til å tolke dette i lyse av teoretiske tilnærminger.

Undervisnings- og læringsmetode:

Det tas sikte på en veksling mellom forelesninger, diskusjoner, gruppearbeid og individuelt arbeid. Studentene skal gjennom seminarer ta aktivt del i undervisningen ved å legge fram gruppearbeid og individuelle arbeider for de andre studentene, og innlede til diskusjoner.

Emneier:

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Arbeidskrav:

Eksamensform:

Studentene velger ut to av sine seminarinnlegg som eksamensarbeider. Disse skal presenteres og forsvares muntlig.

Karaktersystem:

Karakter A-F

Sensorordning:

Semester:

Høst

Heltid/ deltid:

Antall studenter:

0

Vedlegg:

<http://www.hil.no/Dav/158FA0DBFBE7449015180931B267329E7p.pdf> 0 B

Undervisningsspråk:

Level of course:

MBUA3 Perspektiver på arbeid med utsatte barn, unge og deres familier

Navn:

Perspektiver på arbeid med utsatte barn, unge og deres familier

Kode:

MBUA3

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

I denne modulen ligger hovedvekten på barn og unges problemer, deres ressurser og mestring av problemene. Ulike typer problemer knyttet til barn og unges atferd, miljø og sentrale oppvekstarenaer vil bli problematisert i forhold hvordan de skal forstås, forklares, og hvordan de skal møtes med ulike typer tiltak. Det er også viktig å se at problemene eller vanskelighetene er knyttet til barn og unges egen utvikling og til miljømessige og samfunnsmessige endringer. Som oftest er problemene forbundet med et samspill av ulike faktorer knyttet til samfunnsmessige betingelser, oppvekstmiljø (familie, sosialisering, osv.), psykologiske og sosialpsykologiske forhold, og til barn og unges atferd og handlinger. Det er også viktig å se disse problemene i forhold hjelpeapparatet. Grovt sett kan tiltak rettet mot barn og unge som har problemer, eller står i fare for å utvikle problemer, inndeles i forbyggende tiltak, omsorgstiltak, behandlingstiltak og habilitering. Som oftest vil disse tiltakene settes inn i kombinasjon, og i forhold til tiltak som skal stimulere den enkeltes egen deltakelse og mestring. Kunnskap om og erfaringer med tilstandsbilder, risikofaktorer, beskyttelsesfaktorer og forandringsprosesser vil være sentrale temaer gjennom hele studiet.

Læringsutbytte:

Denne modulen bygger på den obligatoriske modulen, Perspektiver på oppvekst og sosialisering, og er en utdyping i forhold til hvilke vanskeligheter og problemer barn og unge opplever. Det er også et spesielt fokus på familiens betydning som vedvarende og bærende fundament i alle menneskers oppvekst, og som avgjørende faktor i utformingen av menneskers liv. Studentene skal tilegne seg kunnskap om barn og unges problemer på ulike arenaer, årsakssammenhenger, og ulike typer tiltak som brukes for å motvirke eller løse problemene. Det legges særlig vekt på at studentene skal tilegne seg økt forståelse for samspillet mellom barnet, familien og den kulturelle konteksten som familien befinner seg i. Videre blir det lagt vekt på å belyse hvordan forebygging, omsorg og behandling kan gjennomføres i et slikt helhetlig perspektiv. Modulene skal også gi studentene et bedre grunnlag for faglig utredningsarbeid. Det er også en målsetning å bringe fram problemstillinger som kan være gjenstand for videre forsknings- og utviklingsarbeid som for eksempel kan være relevant for masteroppgaven.

Undervisnings- og læringsmetode:

Det tas sikte på en vekslning mellom forelesninger, diskusjoner, gruppearbeid og individuelt arbeid. Modulen tar utgangspunkt i studentenes erfaringer fra praksis (yrkespraksis og/eller tidligere studentpraksis), og det blir derfor lagt vekt på at teori og metode knyttes til gjennomgang av konkrete kasus.

Emneier:**Emne er obligatorisk for:**

Obligatorisk modul på Master i helse- og sosialfaglig arbeid med barn, unge og deres familier - MBU.

Eksamensform:

Eksamen består av 1 ukes hjemmeeksamen der studentene skriver et essay om en konkret case. For å få gå opp til eksamen må studentene ha levert et godkjent arbeidskrav i form av et forberedt innlegg til gruppediskusjonen

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

Anbefalt gjennomført modulen MBUA2 - Perspektiver på oppvekst og sosialisering.

Sensorordning:**Semester:**

Vår

Heltid/ deltid:**Antall studenter:**

0

Undervisningsspråk:**Level of course:**

MBUB1 Kommunikasjon, samhandling og relasjonsarbeid

Navn:

Kommunikasjon, samhandling og relasjonsarbeid

Kode:

MBUB1

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Relasjonsarbeid er viktig i barnevernfaglig, psykososialt arbeid med barn, unge og familier og i habiliteringsarbeid. Kompetanse i relasjonsarbeid omfatter blant annet å kunne etablere, opprettholde og avslutte en relasjon, analysere og bearbeide egne bidrag til relasjonen, tåle ulike følelser og reaksjoner hos brukerne og seg selv, samt å vedlikeholde en allianse og holde ut et kontaktforhold over tid. Relasjonsarbeid skjer innenfor ulike kontekster, og omfatter kartleggende, forebyggende, behandlende, rehabiliterende/habiliterende og lindrende virksomhet.

Tilnærmingen til relasjonsarbeid er helhetlig, og det vil bli lagt vekt på formidling og trening i å anvende teorier og metoder på en integrert måte. Modulen omfatter tilnærminger og metoder som brukes i ulike kontekster som utredningsarbeid, familiearbeid, psykososialt arbeid med barn og unge, og arbeid med atferdsproblemer.

Studenten skal fordype seg i et fagområde enten på egen arbeidsplass eller praksis på en arbeidsplass som høgskolen har samarbeidsavtale med. Her skal studenten delta i praksisfellesskapet. I og med at veiledning og undervisningen skal foregå i grupper ved høgskolen, vil studentene også få innblikk i medstudentenes fordypningsområde.

Læringsutbytte:

Relasjonsarbeid er en viktig del av arbeidet med barn, unge og deres familier. Formålet med denne modulen er at studentene skal utvikle ferdigheter i relasjonsarbeid utover det som kreves på Bachelorgradsnivå. Studentene skal tilegne seg ferdigheter i kommunikasjon og samhandling med ulike brukere og med brukere i ulike kontekster. De skal også tilegne seg kunnskap om, og innsikt i, det vitenskapelige grunnlaget for ulike metoder og tilnærminger i relasjonsarbeid. Det er også sentralt at studentene utvikler selvinnblikk og evne til selvrefleksjon.

I tillegg skal studentene tilegne seg innsikt i og kunnskap om deltagende observasjon som grunnlag for konkret forsknings- og utviklingsarbeid. I modulen vil det derfor bli lagt vekt både på vitenskapelig tenking og på tilnærming til feltarbeid og utvikling av kommunikative ferdigheter hos studenten.

Undervisnings- og læringsmetode:

Arbeidsformen vil være en kombinasjon av forelesninger, veiledning i grupper og individuelt arbeid. Veileder er en person med særlig kompetanse på området som studenten velger å fordype seg i. Det vil bli benyttet varierte metoder (litteratur, kasus, rollespill, intervjuer, video, etc.) i undervisning og veiledning. Modulen vil ha vesentlig innslag av veiledet praksis, og studentens egne erfaringer derfra vil være verdifullt kildemateriale for videre bearbeidelse. For studenter som har relevant arbeid parallelt med studiet vil veiledet (veileder ved høgskolen) praksis ta utgangspunkt i dette, for studenter som ikke har tilsvarende parallelt arbeid, vil en tilrettelegge for praksisutplassering. Det planlegges 3 samlinger våren 2005: 10.01 - 11.01, 07.03 - 08.03 og 18.04 - 19.04.

Emneeier:

Arbeidskrav:

Studentene skriver et essay med en begrunnet problemstilling fra det området som hun/ han har valgt å fordype seg innenfor. Problemstillingen skal ha både en teoretisk og empirisk forankring, og essayet skal inneholde refleksjon over egen praksis.

Karaktersystem:

Karakter A-F

Sensorordning:

Semester:

Vår

Heltid/ deltid:

Antall studenter:

0

Undervisningsspråk:

Level of course:

MBUB2 Forebyggende arbeid med utsatte barn, unge og deres familier

Navn:

Forebyggende arbeid med utsatte barn, unge og deres familier

Kode:

MBUB2

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Studenten skal tilegne seg kunnskap om samfunnsmessige forhold og endringer som bidrar til marginalisering av barn og unge, som f. eks fattigdomsproblematikk og rusavhengighet hos foreldre eller rusbruk blant ungdommene selv, og hva som kan gjøres for å motvirke at problemer oppstår. Tidlig intervensjon og støtte, opplæring og veiledning til foreldre med spesielle vansker har vist seg å ha stor forebyggende betydning. Skolens og barnehagens forebyggende betydning vil bli vektlagt, fordi disse institusjonene har særlig stor betydning i forhold til å fange opp utsatte barn og unge, og en viktig funksjon i forhold til å styrke barn og unges mestringsmuligheter gjennom å styrke deres skolefaglige og personlige kompetanse.

Studentene skal sette seg inn i nyere forskning om resilience- og mestringsforskning. Støtte i nettverket og gode sosiale relasjoner har vist seg å være en kritisk faktor for at utsatte familier, barn og unge skal mestre hverdagen. Nettverksbygging og ulike former for nettverkstiltak vil derfor være sentrale tema i denne modulen. Forutsetningen for vellykket forebyggende arbeid er imidlertid bevisstheten om at utsatte familier ofte sliter med sammensatte problemer som krever langsiktig, målrettet, samordnet og tverrfaglig innsats både på makro- og mikronivå (på samfunns og individnivå). I denne modulen vil derfor tverrfaglig og tverretatlig samarbeid stå i fokus.

Læringsutbytte:

Forebygging dreier seg om å redusere risikofaktorer i barn og unges liv, samt å styrke familien og de unges ressurser og kompetanse. Studentene skal opparbeide seg innsikt og kunnskap om marginaliserende prosesser som har uheldige konsekvenser for barn og unges velferd. Videre skal studentene utvikle forståelse for at forebygging dreier seg om å støtte prosesser i retning av at barn, unge og deres familie får økt makt over egen livssituasjon og derved settes i stand til finne løsninger på sine problemer. En sentral målsetting er at studentene skal tilegne seg forståelse for at forebyggende arbeid forutsetter tidlig, sammenhengende og selvstøttende innsats.

Det vil bli lagt vekt på at studentene skal tilegne seg oversikt over og kunnskap om universalforebygging som betegner prosesser som tar sikte på å hindre at problemer oppstår og som gjelder alle barn, unge og deres familier. Videre vil det bli lagt vekt på selektiv forebygging, som tar sikte på at studentene tilegner seg kunnskap og forståelse for hvordan de tidlig kan identifisere spesielle behov og forhindre at problemer utvikler seg. Forebyggende innsats krever langsiktig tverrfaglig og ofte tverretatlig innsats og samarbeid. I denne modulen vil det derfor være et viktig siktemål at studentene får erfaring med tverrfaglig samarbeid rettet mot forebyggende tenkning og tiltaksarbeid.

Undervisnings- og læringsmetode:

Det tas sikte på en vekslning mellom forelesninger, diskusjoner, gruppearbeid og individuelt arbeid. Det planlegges 3 samlinger våren 2005: 13.01. - 14.01, 09.03 - 10.03 og 02.05 - 03.05.

Emneier:

Emne er valgbart for:

Valgfri modul på Masterstudium i helse- og sosialfaglig arbeid med barn, unge og deres familier - MBU. Andre personer som ønsker emnet som del av Masterstudium ved andre læresteder eller som etter- og videreutdanning. Samme opptakskrav som til Master i helse- og sosialfaglig arbeid.

Arbeidskrav:

Studentene skal i løpet av modulen jobbe i tverrfaglige grupper med en problemstilling om forebygging rettet inn mot en selvvalgt brukergruppe. Oppgaven kan være en utredningsoppgave, utprøving av forebyggende tiltak, eller en drøfting av tema knyttet til forebyggende arbeid med barn, unge og deres familier.

Eksamensform:

Eksamen vil bestå av en gruppeoppgave om forebyggende arbeid, samt et individuelt foredrag om tverrfaglig, forebyggende arbeid.

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

Sensorordning:

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Semester:

Vår

Heltid/ deltid:

Antall studenter:

0

Undervisningsspråk:

Level of course:

MBUB3 Funksjonshemmede barn, unge og deres familier

Navn:

Funksjonshemmede barn, unge og deres familier

Kode:

MBUB3

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Innholdsmessig vil det fokuseres på aktuelle tema i forbindelse med å vokse opp med funksjonshemming. Det blir lagt vekt på å belyse de utfordringene som barnet møter i samspill med andre barn i lek og fritid, og i forhold til de kravene som barnehage og skole stiller. Videre vil det bli lagt vekt på å utdype hvordan identitet dannes, samt hvordan forutsetninger for å kunne ta ansvar for eget liv utvikles. Teori om identitetsutvikling, mestring, empowerment, sosialt nettverk, inkludering og segregering vil derfor inngå her.

Videre vil det bli lagt vekt på å belyse hvordan livssituasjonen til familier som får et funksjonshemmet barn endres. En vil her gå inn på hvilke konsekvenser dette har for familiemønster, kjønnsroller og søskenrelasjoner. I tillegg vil det bli lagt vekt på å problematisere hva som er god nok omsorg gitt de behovene som barnet har.

Det vil bli lagt vekt på å belyse hjelpeapparatets tilpasning og evne til å møte barnas, den unges og familiens behov. En sentral problemstilling er hvordan profesjonelle hjelpere kan støtte opp om foreldrenes mestringsstrategier og i samarbeid med familien utvikle tiltak og tjenester som foreldre ser på som nyttige hjelpetiltak. Problemstillinger knyttet til organisering av velferdstjenester, brukermedvirkning, tidlig intervensjon og tilrettelegging i et livsløpsperspektiv vil bli vektlagt. Det samme blir løsnings- og ressursfokuset arbeid med målgruppen.

Læringsutbytte:

Barn og unge med medfødte eller ervervede funksjonshemninger av kognitiv, fysisk, psykososial eller sensorisk art vil i likhet med andre barn ha en oppvekst preget av lek, utvikling, læring og vennskap. Hensikten med denne modulen er at studentene skal tilegne seg kunnskap om og innsikt i hvordan det fra barn og unges ståsted kan oppleves å vokse opp med funksjonshemming. Det blir særlig lagt vekt på å belyse utfordringer som barn/unge møter i på sosialiseringsarenaer som familie, barnehage/ skole, fritid og i forbindelse med overganger fra barndom til voksenliv.

Studentene skal også tilegne seg innsikt i prosesser i tilknytning til utvikling av den funksjonshemmedes autonomi og evne til å håndtere eget liv, og de skal utvikle kunnskaper om og ferdigheter i hvordan de på en hensiktsmessig måte kan legge opp til strategier som bidrar til at barnet og den unge blir del av et inkluderende praksisfellesskap. Som del av dette vil det særlig fokuseres på hvordan støtte barn og unges egne forsøk på mestre utfordringer.

Barn og unge med spesielle behov for hjelp og støtte vil på forskjellig måte utfordre familiesystemet. Barnets forutsetninger og behov vil variere, og foreldrene har i ulik grad forutsetninger for å imøtekomme dette. I modulen vil det bli lagt vekt på at studentene tilegner seg forståelse for hvordan det å ha et funksjonshemmet barn kan påvirke familiesystemet og relasjonene i familien. Det vil særlig bli lagt vekt på kunnskap om hvordan foreldre mobiliserer ressurser for å mestre barneomsorgen og hvordan hjelpeapparatet kan støtte opp under foreldrenes mestringsstrategier.

Mange familier trenger støtte, hjelp og veiledning fra hjelpeapparatet. Funksjonshemmede barn og familier møter ofte et fragmentert og byråkratisk hjelpeapparat, som i liten grad er tilpasset familiens samtlende hjelpebehov. Det vil derfor bli lagt vekt på at studentene skal reflektere over og arbeide med problemstillinger om hvordan hjelpeapparatet i større grad kan imøtekomme barnet og familiens behov for fleksible og bruker tilpassede tjenester.

Undervisnings- og læringsmetode:

Studentene vil arbeide med praksisrelaterte (fra yrkespraksis og/eller tidligere studentpraksis) temaer og problemstillinger gjennom hele emnet. Det tas sikte på en veksling mellom forelesninger, veiledning, diskusjon, gruppearbeid og individuelt arbeid. Der er planlagt 3 samlinger våren 2005: 17.01 - 18.01, 14.03 - 15.03 og 03.05 - 04.05.

Emneier:

Emne er valgbart for:

Valgfri modul på Masterstudium i helse- og sosialfaglig arbeid med barn, unge og deres familier - MBU.

Arbeidskrav:

For å gå opp til eksamen må studentene gjennomføre et individuelt arbeidskrav som inneholder refleksjoner over egen læringsprosess.

Eksamensform:

Eksamen består i et individuelt essay hvor studenten skal skrive om en selvvalgt problemstilling (fra yrkespraksis og/eller tidligere studentpraksis) knyttet til tema arbeid med funksjonshemmede barn, unge og deres familier.

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Karaktersystem:

Karakter A-F

Sensorordning:**Semester:**

Vår

Heltid/ deltid:**Antall studenter:**

0

Vedlegg:

[Pensum MBUB3 V2005](#) 0 B

Undervisningsspråk:**Level of course:**

MBUB4 Barnevernsfaglig utredningsarbeid

Navn:

Barnevernsfaglig utredningsarbeid

Kode:

MBUB4

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Barnevernforskning er et relativt ungt forskningsområde. I NOU 2000:12 Barnevernet i Norge fremholdes det, med referanse til norsk og internasjonal forskning, at det er grunn til å reise tvil om i hvilken grad beslutningene i barnevernet preges av vitenskapelighet og rasjonalitet (NOU 2000:12, s. 112). Med utgangspunkt i den faglige kompleksiteten og den store maktutøvelsen knyttet til utredningene i de mest alvorlige sakene, er det viktig å gi studentene dypere forståelse av utredningsarbeidets teori og metodikk samt de juridiske og etiske aspektene som preger dette arbeidet.

Studentene vil lære hvordan utredningsarbeidet kan støttes av den forskningen som finnes på dette området, den grunnleggende logikken i det barnevernfaglige og juridiske grunnlaget i utredningsarbeid samt å reflektere over etiske dilemmaer i denne type arbeid. Studentene skal sette seg inn i eksempler på teoretisk forankrede metoder som er utformet som standardiserte modeller for barnevernsfaglig utredningsarbeid og trene seg i å anvende slike modeller med utgangspunkt fra en realistisk kasuistikk. I forbindelse med en slik ferdighetstrening vil de teoretiske, metodiske, juridiske og etiske aspektene som har relevans i de ulike konkrete sakene systematisk bli interfoliert som en integrert del i studentens læringsprosess.

Utredningene er ulike fra sak til sak og gjennom å trene seg i utredningsmetodikken med utgangspunkt i ulike kasus skal studentene få økt forståelse av at utredningene skal være i samsvar med sakenes egenart. I barnevernloven og retningslinjene for saksbehandlingen står det bl.a. at undersøkelsen ikke skal gjøres mer omfattende enn formålet tilsier, og at fremgangsmåten må være tilpasset sakens alvorlighetsgrad. Dette er en av grunnene til hvorfor spesielt forholdet mellom det barnevernsfaglige skjønnet og det juridiske skjønnet i utrednings- og beslutningsprosesser blir vektlagt i undervisningen.

Både utredningsarbeidet og det etterfølgende tiltaksarbeidet i barnevernet baserer seg i stor grad på tverrfaglig samarbeid. De aspekter av tverrfaglig samarbeid som har relevans i forbindelse med barnevernfaglige utredninger vil derfor også vektlegges i undervisningen.

Læringsutbytte:

Utredningsarbeid er en av kjerneoppgavene i barnevernet. Det utføres primært i forbindelse med såkalte undersøkelsessaker i den kommunale barnevernstjenesten. Slikt utredningsarbeid utføres imidlertid også i det fylkeskommunale barnevernet på oppdrag av kommunene. Barnevernet har en undersøkelsesplikt, hvis det er grunn til å anta at det bør iverksettes tiltak etter barnvernloven i forhold til et barn eller ungdom. Barnevernstjenestens undersøkelser for å finne ut hvilke forhold barn og unge lever under, kan arte seg svært forskjellig fra utredning til utredning. Utredningsarbeidet spenner over et stort spekter fra relativt enkle saker, med tett samarbeid med familien og iverksetting av hjelpetiltak i forståelse med familien, til meget kompliserte saker. I de komplekse og omfattende utredningssakene er det i starten ofte bekymring for alvorlig omsorgssvikt eller mishandling. I disse sakene er sannsynligheten stor for at utredningen kan munne ut i forslag til vedtak om omsorgsovertakelse, og at slike vedtak blir fattet mot foreldres vilje i fylkesnemnda.

Undervisningen skal øke studentens teoretiske og metodiske yrkeskompetanse for praktisk gjennomføring av slikt barnevernsfaglig utredningsarbeid i ulike kontekster. I denne forbindelse vektlegges hvordan utredningen kan utformes slik at arbeidet med barnets beste i fokus sikrer et helhetssyn, samt at en sikrer barns og foreldres rettssikkerhet, et nært samarbeid med familien samt viktige etiske aspekter. Videre skal studenten tilegne seg forskningsresultater som fra ulike teoretiske perspektiver belyser barnevernsfaglig utredningsarbeid og kvalitetsutvikling/sikring av slikt arbeid. Her er målsetningen å øke evnen til kritisk refleksjon over utredningsarbeid, samt å bidra til studentens forutsetninger for i egen yrkespraksis løpende å kunne evaluere og videreutvikle metodikken i utredningsarbeidet i tråd oppstilte kvalitetsmål og de erfaringer som gjøres i praksis.

Undervisnings- og læringsmetode:

Modulen er utformet ut fra en **pedagogisk filosofi om problembasert og situert læring, hvor selve forholdet mellom teori, metode og praktiske verktøy innenfor ulike kontekster vektlegges systematisk**. Som en rød tråd gjennom hele modulen skal studentene arbeide med ulike metodiske modeller for barnevernsutredninger med utgangspunkt i et realistisk kasus-materiale. Det planlegges **4 samlinger våren 2005**: 20. - 21.01, 16.03 - 17.03, 20.04 - 21.04 og 11.05 - 12.05.

Parallelt med dette arbeidet vil studenten involveres i en veksling mellom forelesninger, diskusjoner, gruppearbeid og individuelt arbeid med et innhold som på ulike måter knytter an til den løpende ferdighetstreningen innen utredningsarbeid. I praksis må en utreder ofte presentere og begrunne sin utredning muntlig, f. eks. i forbindelse med behandling av saker i fylkesnemnda. Trening i ferdigheter av relevans for slike situasjoner vektlegges derfor også. Den ovenfor beskrevne læreprosessen avsluttes derfor med at studentene skal presentere resultatet av det simulerte kasusbaserte utredningsarbeidet i nærvær av - og i dialog med - de lærere som representerer de faglige tilnærminger som fokuseres i undervisningen, nemlig barnevernfag, juss og etikk.

Emneier:

Emne er valgbart for:

Valgfri modul på Masterstudium i helse- og sosialfaglig arbeid med barn, unge og deres familier - MBU. Personer som ønsker emnet som en del av et Masterstudium ved andre læresteder og etter- og videreutdanning. Samme opptakskrav som for Master i helse- og sosialfaglig arbeid.

Arbeidskrav:

For å kunne gå opp til eksamen må studentene ha fått godkjent arbeidskrav bestående av:

- 1) utvikling av en skriftlig barnevernfaglig begrunnet plan for utredning av en sak på grunnlag av et kasus; og
- 2) muntlig presentasjon av og begrunnelse for nevnte utredningsplan i nærvær av lærere og andre studenter (se også Organisering og arbeidsformer)

Eksamensform:

Eksamen gjennomføres som skriving av et essay om utredningsarbeid, hvor forholdet mellom teoretiske, juridiske og etiske aspekter skal drøftes.

Karaktersystem:**Sensorordning:****Semester:**

Vår

Heltid/ deltid:**Antall studenter:**

0

Vedlegg:

[Pensum MBUB4 V2005](#) 0 B

Undervisningsspråk:**Level of course:**

MBUMASTER Masteroppgave i helse- og sosialfaglig arbeid med barn, unge og deres familier - MBU

Navn:

Masteroppgave i helse- og sosialfaglig arbeid med barn, unge og deres familier - MBU

Kode:

MBUMASTER

Studiepoeng:

45

Emnebeskrivelse:

Det selvstendige arbeidet utgjør 45 studiepoeng og tilsvarer ett og et halvt semesters fulltidsarbeid for studentene. Inntil tre studenter kan samarbeide om oppgaven. Sidetallet trenger ikke å øke med antall forfattere, men en vil stille større krav til prosjektets omfang og arbeidsmengde. Det forventes at alle forfattere har bidratt med omtrent likeverdig innsats.

Oppgaveseminar vil bli gitt som et tilbud til studentene og har som mål å gi en orientering om de regler og retningslinjer som utgjør rammen for det selvstendige arbeidet. Studentene skal her bli gjort kjent med de problemer og vansker som kan oppstå i forbindelse med planlegging og gjennomføring av ulike former for oppgaver, f.eks. teoretiske oppgaver, empiriske undersøkelser, kasuistiske analyser eller delstudier innen større forskningsprosjekt.

Ved gjennomgang av aktuelle oppgaveplaner skal studentene få erfaring med å avgrense og analysere en problemstilling, utarbeide disposisjon for oppgaven og å legge en realistisk arbeidsplan for å gjennomføre et selvstendig arbeid.

Undervisnings- og læringsmetode:

Studenter har krav på veiledning med oppgaven. Studentene som utfører empiriske forskningsarbeider kan også få veiledning i den statistiske behandling av data, men en forutsetter at studentene normalt selv skal utføre sine dataanalyser.

Emneier:

Emne er obligatorisk for:

Obligatorisk del av Master i helse- og sosialfaglig arbeid med barn, unge og deres familier - MBU.

Eksamensform:

Se innledende pkt. om evaluering.. Det gis utførlig tilbakemelding om oppgaven.

Karaktersystem:

Karakter A-F

Sensorordning:

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Semester:

Heltid/ deltid:

Antall studenter:

0

Undervisningsspråk:

Level of course: